

Beszélgetés Gáll Attilával, Iszkaszentgyörgy polgármesterével

Fejér megye egyik legdinamikusabban fejlődő települése, a lélekszámát az utóbbi években mintegy ötven százalékkal növelő, a Bakony északkeleti lankáinál szemet gyönyörködtetően elterülő Iszkaszentgyörgy hovatovább a békés, kiszámítható, minden szempontból tartalmas élet lehetőségének szinonimájaként létezik a megyeszékhely, illetve a környék lakóinak tudatában. A község életét nyolc éve irányító, református lelkészből polgármesterré lett Gáll Attila első szóra, derűs barátsággal fogadott minket.

Máhr Zoltán: Polgármester úr, kedves Attila, úgy tudom, nem itt született, nem tősgyökeres iszkaszentgyörgyiként juttatta el a települést korábban nem látott magasságokba. Én egy másik faluban vagyok „gyüttment”, tudom milyen nehéz a közösségért tenni

akaró, de kívülről érkező ember dolga. Mennyire volt rögzös az Ön útja?

Gáll Attila: Valóban nem itt születtem, hanem Erdélyben, Marosvásárhelyen. Iszkaszentgyörgy, más falvakhoz hasonlóan számon tartja azokat, akik helyi családokból származnak, és valóban, itt is használják egyesek a „gyüttment” szót. Én azonban nem gondolom, hogy ennek a jelzőnek lenne pejoratív értelme, de egy közösségben mégiscsak megfogalmazódik az, hogy ki hová tartozik, és a „gyüttment” azért valahonnan máshonnan jön. Ezzel együtt úgy gondolom, hogy amint bizonyít a kívülről érkezett, a közösség teljes jogú tagjává válik. Nekem soha nem mondták azt, hogy „gyüttment”, hiszen például az orvossal, a körzeti megbízottal, a jegyzővel vagy a lelkipásztorral nem érzetik kívülről érkezetttségét. Őket a közösség választja, és ezért be is fogadja azonnal. Egyébként nagyon jó a felvetés, mert a magyar nagyvárosok környezetében hatalmas agglomerátumok keletkeztek az elmúlt évtizedekben, és valóban izgalmas az a kérdés, hogy a települések tudnak-e szervesen fejlődni, azaz a régi lakosság mennyire képes befogadni a beérkezőket, illetve mennyiben lehet a régi hagyományokat megőrizve, az újakkal pedig erősítve a közösséget megtalálni, azt az egyensúlyt, ami előre visz. Sok más településhez hasonlóan ez Iszkaszentgyörgynek is óriási kihívás. Végül nem csak azért, mert én is máshonnan jöttem, de azt gondolom, hogy aki iszkaszentgyörgyinek vallja

magát, azt mi iszkaszentgyörgyinek is tekintjük.

M. Z.: *Református lelkészként érkezett a faluba, éveken át gyakorolta hivatását. Mi vitte rá a váltásra? Miért gondolta úgy, hogy polgármesterként jobban vagy talán inkább másként segíthet az önt befogadó közösségen?*

G. A.: Azt gondolom, hogy a református lelkészi munka egy segítő szolgálat, a lelkipásztorok pedig közösségük tagjai. Amikor idekerültem Iszkaszentgyörgyre, akkor hiába „csak” a református lelkész voltam, próbáltam megszólítani mindenkit, akihez el tudtam jutni. Amikor hit-tantáborokat vagy kirándulásokat szerveztünk, akkor nem az volt az elsődleges, hogy ki református, ki más-milyen vallású, hanem az, hogy na, akkor menjünk és csináljuk. Tehát a közösséget építő munkásként voltam jelen abban a nyolc évben is. Aztán nagyon hamar, négy év után jelentkeztem önkormányzati képviselőnek, és nagyon nagy százalékban meg is választottak: tehát nem az volt, hogy a reformátusok rám szavaztak, a római katolikusok valaki másra, hanem negyediknek jutottam be, a talán húsz jelentkezőből. Aztán önkormányzati képviselőként úgy éreztem, hogy polgármesterként még többet tudnék tenni a közösségemért. Mérlegeltem azt is, hogy az, hogy ha a református gyülekezetet úgymond otthagynom, az nem fog-e törést okozni az ő életükben? Aztán mivel a feleségem is

református lelkész, ő vitte tovább azt a szolgálatot, amiben egyébként is benne volt családtagként. Tehát református lelkészként is a közösséget szolgáltam, és most is a közösséget szolgálom. Nagy váltásnak tűnhet, hogy a református lelkész lelki dolgokkal foglalkozik, a polgármester pedig testi dolgokkal, de hát ismerik a mondást, hogy mi a különbség a teológus és a geológus között? Ég és föld. Valójában azonban nem ég és föld a különbség a polgármesteri munka és a lelkészi munka között, hiszen a lelkészi foglalkozás sem a túlvilági élettel foglalkozik, hanem a gyülekezeti tagoknak az ügyes-bajos dolgaival. Végül is a lelkészi és a polgármesteri hivatás is segítő szolgálat, ezért is tudtam váltani.

Egerszegi Balázs: *Most már tudjuk, hogyan lett a református lelkészből polgármester? De hogyan lett a fiatal Gáll Attilából református lelkész?*

G. A.: Amikor beleszületünk egy családba, akkor az a család vagy ilyen hitű, vagy olyan hitű. Ha katolikus, akkor kisfiam, kislányom, kell első áldozni, hittanórára járni stb. A hittanórákra el kellett menni, és nagyon komoly retorziók voltak, ha az ember nem tudta jól a válaszokat a kérdésekre. Gyermekkoromban egy idős lelkész bácsi tanított minket, mindig feketében volt és körmösöket adott. Én amint tehettem lekonfirmáltam, és azonnal ki is konfirmáltam az egyházból, a templom közelébe se akartam menni. Aztán átköltöztünk Magyarországra, én pedig Tokodaltáróról Esztergomba jártam be gimnáziumba. Az akkori 17-18 éves korosztálynak (is) óriási kérdése volt, hogy honnan jövünk, hová tartunk, mi az élet értelme. Ez természetesen engem is foglalkoztatott, ahogyan sok hívő római katolikus osztálytársamat is, én viszont éreztem, hogy különbözöm tőlük, valahol belül református vagyok. Így aztán kerestem magamnak egy református templomot. Tokodaltárón nincs, Dorogon van a legközelebbi, és amikor elmentem, megdöbbenésemre nem egy idős, feketébe öltözött lelképásztor fogadott, hanem egy ember. Rácsodálkoztam, hogy családja van, vicces volt, élet volt a gyülekezetben. És akkor rájöttem: én is ilyen szeretnék lenni. Elkezdtem rendszeresen

járni a gyülekezeti közösségbe, majd egyszer csak válaszut elé érkeztem, hogy jogi pályára menjek vagy teológiára jelentkezsek, végül pedig a teológia mellett maradtam. A lelképásztorság tehát nem családi örökségem, hanem személyes döntésem volt, a lelképásztorságban pedig azt tartottam a legfontosabbnak, hogy Istenhez vezessem az embereket.

M. Z.: *Kanyarodjunk vissza kicsit a jelenlegi segítő szolgálathoz, a polgármesterséghez. Mondataiban sokszor hallottam többes szám első személyt. Ez azt jelenti, hogy amikor nekiindult ennek a feladatnak nyolc évvel ezelőtt, akkor volt Ön körül egy csapat, amelynek tagjaival együtt gondolkodtak, vagy ez a jelenlegi képviselőtestületet jelenti?*

G. A.: Felmértem a saját korlátaimat és tisztában voltam vele, hogy egyedül nem tudom megnyerni a küzdelmet – amit hitem szerint jó ügyért, óvodáért, iskoláért, a faluért folytattunk volna – a nyolc éve regnáló polgármester, és az ő csapata ellenében. Ezért nagyon sok értékes embert kerestem meg és biztattam, hogy közösen fogjunk össze, és kínáljunk egy olyan alternatívát a településnek, amelyben én polgármester-jelöltként, ők pedig mint önkormányzati képviselőjelöltek vázolnák fel, hogy mivel tudnánk ezt a közösséget szolgálni. Ez azért is fontos volt, mert ha én polgármester leszek, de mellettem nyolc olyan ember van, aki teljesen más irányba gondolja a falu fejlesztését, akkor gyakorlatilag egy helyben topogás lett volna. Eklatáns példa rá Esztergom elmúlt négyéves története. Tehát gyakorlatilag nagyon fontos volt az, hogy lehetőség szerint egy csapatban induljunk. Fontosnak tartom azt is, hogy nem Gáll Atilla mutatott alternatívát,

hanem mi, új jelöltek. Ami azért is hangsúlyos, mert a képviselőtestület támogatása, vagy a falu többségének a támogatása nélkül erőfeszítéseink jó része hiábavaló lett volna, illetve azoknak az eredményeknek, amiket elértünk, azoknak nem lenne folytatása.

M. Z.: *Az iszkaszentgyörgyi Amadé-Bajzát-Pappenheim kastélynak komoly múltja és a már említett közös erőfeszítéssel elért eredményeknek köszönhetően nem mindennapi jelene van. Milyen jövője lehet a település szívében álló kúriának?*

G. A.: 1998-ban érkeztem ide, akkor a kastélyban az iskola volt az egyedi közösségi tér. A kastélyt úgy kell elképzelni, hogy egyharmadában az iskola van, kétharmada üres. A kétharmadnak a fele nagyon romos, a másik fele viszonylag jó állapotban van. Egyedül az iskola volt a kastélyban, biztonsági örök vigyáztak rá és semmiféle koncepciója nem volt sem az önkormányzatnak, sem a Kincstári Vagyongazgatóságnak, hogy mi legyen a kastéllyal. Amikor a 2006-os önkormányzati választásra készültünk, egyfajta számvetést készítettünk hiányainkról és gazdagságunkról: mindkét listának az élén a kastély állt. A falutörténet legnagyobb negatívuma, hogy a kastély ilyen állapotban van, amilyenben, ez ugyanakkor a legnagyobb pozitívuma is, hiszen ebből még bármi lehet. Gyakorlatilag ez volt a kiinduló pontunk. Aztán nagyon szerencsésen alakultak a dolgok, mert 2007-ben érkezett egy új finn nagykövet Magyarországra, aki kíváncsi volt a diplomáciai képviselő múltjára, és többek között olvasta, hogy 1944-ben Iszkaszentgyörgyre költözött a finn nagykövetség. Ezért ő eljött a nagykövetség dolgozóival és szerette volna megnézni a helyet, ahol az egyik elődje szolgált. Én is ekkor sze-

reztem tudomást a tényről, hiszen ez nem volt élő emlékezet a faluban, nem volt beszédtema. Akkor én is rácsodálkoztam, hogy hát itt finn nagykövetség volt, és rákérdeztünk idős asszonyokra, emberekre, akik valóban emlékeztek, és mondták, hogy igen, a nagykövetség dolgozói itt laktak ebben, meg ebben a házban. Arra gondoltunk, hogy a finneknek ez a ragaszkodása óriási segítséget jelenthet nekünk, hiszen Magyarországon rengeteg rossz állapotú állami kastély van, a miénket az különöbztetheti meg a többitől, hogy a mi közösségünk valóban szeretne nagyon tenni azért, hogy ez a kastély rendbe jöjjön. Itt van egy olyan történelmi szál, amelynek révén – ha már a régi család nagyon nem érdeklődik a kastélya iránt – ez a finn kapcsolat talán segíthet nekünk céljaink elérésében. Szerencsére nagyon jó barátságot sikerült kialakítani a nagykövet úrral – községünk díszpolgára is lett Jari Vilén –, és elindult a kastély felélesztése ebből a csipkerózsika álomból. Partner volt ebben a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő, aki a magyar állam nevében a tulajdonosi jogokat gyakorolta. Először egy kis időszaki kiállítást hoztunk létre Jari Vilén nagykövet úr javaslatára, hogy legyen egy kis múzeum, ami megőrökíti az 1944-es finn időszakot a kastélyban. Itt vagyunk a Balaton és Budapest között nagyjából félúton: ha Magyarországra jön egy finn turista és megnézi Budapestet, esetleg elmegy a Balatonra, akkor itt van közel hozzá egy olyan kastély, ahol vannak finn emlékek. 2012-ben Sauli Niinistö finn köztársasági elnök avatta fel ezt az emlékmúzeumot, de járt már nálunk a szociális és egészségügyi miniszter, az erdészeti és vidékfejlesztési miniszter, a parlament elnöke, államtitkárok. Tehát az elmúlt

időszakban több finn miniszter járt itt, mint magyar. Szoktunk is viccelődni, hogy Iszkaszentgyörgy az a hely, ahol már a finn kormány megfordult, de magyar miniszter még nem járt.

E. B.: *Iszkaszentgyörgy híre tehát Finnországig már biztosan eljutott, de egy Youtube-on keringő, rendkívül népszerű és sokszor megtekintett videó tanúsága szerint globális ismertségre törekszik az iszakai közösség. Hogyan került a község háza előtt táncoló polgármestert is bemutató klip a világ legnagyobb video-megosztójára?*

G. A.: Egy fiatal lánynak, Fülöp Rékának volt az ötlete, hogy egy ilyen videót leforgasson. Én a feleségemtől, Borkától tudtam meg, aki női tornán találkozott az ötletgazdával. Nem is igazán tudtuk, hogy ki az a Pharrell Williams, meg nem is néztük meg más városok Happy-videóját. Borka kérdezte, hogy mit gondolkod róla, én pedig támogattam, hogy a templom előtt nyugodtan lehet táncolni egy

szép Bocskaiában, szerintem ennek csak pozitív üzenete van. Aztán hozzattem, ha a Réka gondolja, akkor én is szívesen táncolok neki: gondoltam veszek egy zakót, és a község háza előtt táncolok, hogy mégis sejteni lehessen, ő valószínűleg a polgármester lehet. Kiderült, hogy mindez nagyon jó hatással volt a közösségre, mindenki örült, a faluban mind többen sajnálták, hogy, jaj, miért nem vettem részt benne. A közösség büszke erre a videóra, azóta szerepeltünk a tévében is, és nagyon sok helyről jött olyan visszajelzés, hogy na, ez egy igazi település-imázs film. Tehát nagyon büszkék vagyunk rá, javasoltam is ezért a jó kis videóért Rékának egy polgármesteri oklevelet.

M. Z.: *Az eddigiek során talán sikerült átadnunk valamit a község hangulatából papíron, betűk és képek által. Befejezésül engedjen meg egy találos kérdést: félúton Budapest és a Balaton között, káprázatos panorámával rendelkező, pezsgő életű község, mi az?*

G. A.: Igen, úgy gondoljuk, minden adott ahhoz, hogy az ember Iszkaszentgyörgyön jól érezze magát. Negyven kilométerre vagyunk a balatoni strandtól, a másik irányban a finn nagykövetségre kapunk elég gyakran meghívást, vagy ha egy koncertre vagy Operába megyünk, akkor egy órán belül ott vagyunk. Ezek a mai világban nem távolságok, ezért nagyon sok fiatal érdeklődik a település iránt. Azt szoktam mondani, hogy mi minden becsületes, munkát szerető, derék magyar embert szívesen látunk.

GÁLL ATTILA a Fejér megyei Iszkaszentgyörgy polgármestere. Erdélyben, Marosvásárhelyen született. A család áttelepülése után Tokodaltárón éltek, onnan járt be Esztergomba, gimnáziumba. Hosszú vívódás után a jogi egyetem helyett a református teológiát választotta. 1998-ban került református lelkésznek Iszkaszentgyörgyre. 2006 óta Iszkaszentgyörgy polgármestere. Felesége, Gállné Medveczky Borbála, a helyi református gyülekezet lelképásztora.

EGERSZEGI BALÁZS a Nemzeti Művelődési Intézet Fejér Megyei Irodájának területi koordinátora. 2013 őszén hosszú kitérő után tért vissza a közművelődés területére. A művelődésszervező diplomáját 1997-ben a Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskolán megszerző szakember most más területeken szerzett tapasztalatait próbálja innovatívan felhasználni a megyei módszertani feladatellátás fejlesztéséhez.

MÁHR ZOLTÁN a Nemzeti Művelődési Intézet Fejér Megyei irodájának módszertani referense, 1983 óta dolgozik a közművelődés területén. Magyar nyelvi és irodalom szakos és közművelődési előadói diplomáját az ELTE Bölcsészettudományi Kar nappali tagozatán szerezte. Szakmai pályafutása során dolgozott „egyszemélyes” kistelepülési művelődési ház vezetőjeként, szakszervezeti művelődési intézmény munkatársaként, igazgatójaként, megyei művelődési központ munkatársaként és annak szakmai igazgatóhelyetteseként. Rövid – közigazgatási – kitérő után 2013. május 1-je óta dolgozik a Nemzeti Művelődési Intézet Fejér Megyei Irodájában.